Nr. 209. Śmigiel, czwartek 14 września 1922. Rok 32.

# Orędownik Śmigielski

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt. — Przedpłata miesięcznie z przynoszeniem 260 mk., W agencjach miesięcznie 240 mk. Numer pojedyńczy 15 mk. niedzielny 20 mk. TELEFON nr. 65 Skrzynka poczt. 13.

OGŁOSZENIA STAROSTWA, KOMISARJATÓW, MAGISTRATÓW ORAZ WŁADZ POLICYJNYCH SĄ PRAWOMOCNE.

Cena ogłosz. za 1-łam. wiersz petyt. 50 mk., w części urzędowej lub reklamowej 100 mk. Adr. Admin. i Red. Śmigiel - Wielkopolska. Poczt. kont. czek. A. Klóskowski w Poznaniu nr. 200 363, w Wrocławiu (Breslau) nr. 7283.

## CZĘŚĆ URZĘDOWA.

### Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, z dnia 5. lipca 1922 r. w sprawie obowiązku posiadania faktur handlowych i uwidaczniania cen.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 449) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 361) zarządza się co następuje:

§ 1. Właściciele sklepu, magazynów, składów, restauracji, cukierni, kawiarni i wogóle wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw handlowych, mających na celu sprzedaż artykułów powszedniego użytku obowiązani są wywiesić w pomieszczeniach tych przedsiębiorstw cenniki na wszelkie bez wyjątku, przeznaczone na sprzedaż towary i przedmioty powszedniego użytku, oraz uwidaczniać ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

§ 2. Cenniki winni być wywieszone, względnie umieszczone na widocznem i dostępnem dla nabywcy względnie spożywcy miejscu i zawierać, oprócz wyszczególnienia towarów i cen, firmę lub nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, adres i datę sporządzenia cennika. Okręgowe urzędy walki z lichwą, względnie władze administracyjne i instancji wydadzą szczegółowe zarządzenia i przepisy co do sposobów i formy uwidaczniania cen na przedmiotach przeznaczonych do sprzedaży, zarówno jak i do sposobów i formy sporządzenia i wywieszania cenników.

§ 3. Zakazuję się pobierania za artykuły sprzedawane cen wyższych od wskazanych cennikach.

§ 4. Nie wolno odmawiać sprzedaży artykułów, na które ceny są uwidocznione w cenniku.

§ 5. Wymienieni § 1. niniejszego rozporządzenia właściciele przedsiębiorstw, względnie zatrudnieni przez nich pracownicy obowiązani są wydawać kupującym na ich żądanie rachunki na sprzedane towary i przedmioty. W rachunkach winna być wskazana firma lub nazwisko właściciela, adres, data sprzedaży, jakoś i ilość towaru i cena, za którą towar był sprzedany.

§ 6. Właściciele przedsiębiorstw winni posiadać oryginalne faktury na wszelkie nabyte na sprzedaż towary.

§ 7. Winni przekroczenia, względnie nie wykonania zarządzeń zawartych w §§ 1—7 niniejszego rozporządzenia, karani będą na podstawie art. 4 ustawy z dnia 2. lipca 1920 r., o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 449) aresztem do 6 miesięcy i grzywną do wysokości 1.000.000 mk. lub jedną z tych kar.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc wszelkie poprzednie rozporządzenia wydane w sprawie przymusowego uwidaczniania cen.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Kamiński.

Odpis powyższego rozporządzenia podaję do wiadomości a w szczególności wymienionym w § 1 tegoż rozporządzenia z prośbą o ścisłe zastosowanie się.

Władzom policyjnem polecam ścisłe kontrolowanie i czuwania nad tem, by przepisy powyższe zostały przez odnośne osoby przestrzegane.

Śmigiel, dnia 12/IX. 1922 r.

Starosta Kopczyński.

### W sprawie wymiaru i poboru dodatku państwowego do podatku budynkowego za rok 1921 i 1922.

Ustawa z dnia 17 czerwca 1921. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 69 poz. 372) ustawiła w art. 1. p. f. dodatek państwowy, wolny od wszelkich dodatków na cele samorządowe, w wysokości 175-krotnej stawki podatku budynkowego, wymierzonego przez Urzędy Katastralne na zasadzie pruskiej ustawy o podatku budynkowym z dnia 21 maja 1861 (Zbiór ustaw pruskich str. 317) **Obliczenia dodatku państwowego dokonuje** po myśli par. 3 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lipca 1922 w przedmiocie poboru na rzecz Skarbu państwa dodatku do podatku budynkowego na obszarze Województw poznańskiego i pomorskiego (Dz. Ust. Rz. P. nr. 59 poz. 531) **dla gmin wiejskich gminy, zaś dla obszarów dworskich powiaty.** Dodatek państwowy pobiera się z uwagi na par. 1 ustęp 2 wyż przytoczonego rozporządzenia od znajdujących się w otrębie **gmin wiejskich** budynków, podlegejących opłacie komunalnego podatku budynkowego, **z wyjątkiem budynków mieszkalnych przeznaczonych na stałe wynajmowanie w nich mieszkań i innych lokali.**

Z mocy swego stanowiska nadzorczego w sprawach podatków bezpośrednich (vide Dz. Urz. Rz. P. za 1921 r. nr. 101 p. 724 par. 49) poleca Urząd Skarbowy podatk. bezpośr. i opłat skarbów, ażeby władze, którym powyżej przytoczone rozporządzenie Ministra Skarbu nałożyło wymiar i pobór dodatku państwowego, bezwłocznie przystąpiły do wymiaru podatku budynkowego. Zauważa się, że przy zestawieniu list wymiarowych wzgl. poborowych należy uwzględnić postanowienia zawarte w par. 6 rozporządzenia.

Pobór podatku za 1921 wzgl. 1 półrocze 1922 ma nastąpić do 1 października br., wobec czego władze wymiarowe dołożą starań, ażeby wyznaczony termin był ściśle dotrzymany.

Władze, którym w myśl cyt. ustawy powierzono wymiar i pobór państwowego dodatku do podatku budynkowego przeszlą tudotąd najpóźniej do 10 października 1922 r. preliminarz wymierzonego dodatku państwowego za każdy rok oddzielno oraz zestawienie budynków zwolnionych od dodatków do podatku budynkowego.

Z preliminarza musi wynikać:

a) Nazwa gminy
b) kwota wymierzonego podatku budynkowego przez Urząd Katastralny,
c) kwota dodatku państwowego,
d) kwota odszkodowania za pobór dodatku państwowego ( : 3%)
e) kwota, która wpłynie do kasy skarbowej na rachunek Skarbu Państwowego.

Śmigiel, dnia 13. września 1922.

Urząd Skarbowy
podatków bezpośredn. i opł. skarb.
Jasiński, kierownik Urzędu Skarbowego.

### O patent domokrążny.

Domokrążcom zwraca się uwagę, że zgłoszenia o uzyskanie patentu domokrążnego na rok 1923 winny być uskutecznione w tutejszym urzędzie, pokój nr. 6, najpóźniej **do 15. października br.**

Przy podaniu wniosku o udzielenie patentu domokrążnego i poświadczenia procederowego winien wnioskodawca w myśl cyfr. 2 i 3 ogłoszenia Kanclerza Rzeszy z dnia 4. marca 1912 r. (ustawy Rzeszy str. 187) przedłożyć dla konsensu procederowego potrzebną nienalepioną fotografję w formacie wizytowym, która musi być wyraźna (wielkość głowy musi wynosić 1,5 cm.) i nie starsza niż 5 lat. Jeżeli wygląd domkrążcy znacznie się zmienił, winna być fotografja odnowiona.

Śmigiel, dnia 7. września 1922 r.

Urząd policyjny.
Maron.

### Do właścicieli psów.

Przypominamy niniejszem rozporządzenie policyjne z dnia 12. czerwca 1901 r. (A. Bl. str. 325) według którego wszystkie na wolności będące psy, **prócz ssących,** zaopatrzone być winny w obrożę na której stać musi polskim niezatartym napisem nazwisko właściciela psa i miejsce zamieszkania.

Właścicieli psów prosimy do powyższego się zastosować.

Śmigiel, dnia 8. września 1922 r.

Urząd policyjny.
Maron.

### Znaleziono psa.

Śmigiel, dnia 11. września 1922 r.

Urząd policjny.

## Przystępujmy do Towarzystwa Obrony Kresów Zachodnich!

## CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA,

za którą Redakcja bierze odpowiedzialność.

## Zapowiedź odłożenia wyborów.

„Przegląd Wieczorny“ podaje wywiad swego przedstawiciela z prezesem ministrów, który w sprawie komitetu rzeczoznawców dla sprawy Małopolski Wschodniej i w sprawie bieżącej polityki wewnętrznej, oświadczył co następuje:

„Wobec ważności i aktualności sprawy Małopolski wschodniej zaprosiłem najpoważniejszych znawców, by przygotowali jeden projekt ustawy. W ten sposób do komitetu rzeczoznawców zaprosiłem prof. Michała Bobrzyńskiego, prof. Szymona Aszkenazego, prof. Kasznicę, prezydenta miasta Lwowa Neumana, posłów Grzędzielskiego i Hausnera i dr. Loewenherza, oraz pp. dr. Godlewskiego, dr. Wereszczyńskiego i dr. Longschampa. Projekt opracowany przez ten komitet pójdzie na Rada ministrów i po zatwierdzeniu go będzie przedłożony sejmowi jako projekt rządowy.

Co do pogłosek o zwołaniu Sejmu na krótkie posiedzenie w dniu 18. bm., to takiego projektu wcale nie wysuwałem, natomiast będę dziś konferował z p. Marszałkiem Sejmu w sprawie zwołania komisji konstytucyjnej i dla spraw zagranicznych przed 18. bm. — Komisje te winny wznowić prace ze względu na mający być przedłożony projekt ustawy o Małopolsce wschodniej i ze względu na zamierzony wyjazd ministra spraw zagranicznych zagranicę oraz ze względu na konieczność odłożenia wskutek trudności technicznych wyborów do Sejmu i Senatu na kilka dni. Jestem zdecydowanym przeciwnikiem przewlekania wyborów i będę dążył wszelkiemi siłami, by opóźnienie było jak najkrótsze i by wybory bezwzględnie odbyły się w miesiącu listopadzie.

## Rzemieślnicy polscy a wybory.

W walce wyborczej do Sejmu i Senatu zetrą się dwa kierunki, dwa obozy: lewica z obozem narodowo-chrześcijańskim.

Partje lewicowe nie czują zbyt mocnego gruntu pod nogami. Ostatnie przesilenie rządowe, utrącenie gabinetu W. Korfantego podcięło do reszty ich topniejące wpływy w społeczeństwie.

Socjaliści, ludowcy, enperowscy i komuniści rozumieją dobrze, że o zdobyciu przez nich większości w Sejmie i Senacie nie może być mowy.

To też nadzieje ich i dążenia idą w innym kierunku: lewica liczy na to, że gdy się sprzymierzy z żydami Niemcami, Ukraińcami i Białorusinami — wówczas uzyska większość głosów i ster rządów utrzyma w swym ręku.

Na razie nie chcąc się przedwcześnie kompromitować — partje lewicowe maszerują osobno, a żydzi i Niemcy — również osobno. Zato w przyszłym Sejmie i Senacie pójdą zgodnie do ataku na obóz narodowy.

Nie są to bynajmniej „strachy na Lachy“. Wszak dzisiejszy rząd Nowaka nie doszedłby do władzy, gdyby nie żydzi i Niemcy. Bez nich — nie miałby większości w Sejmie.

Podobne niebezpieczeństwo grozi nam w niedalekiej przyszłości.

Jest to rzeczywiste, groźne niebezpieczeństwo. Zapominać nam nie wolno, że poza żydami w Sejmie stoi całe „anonimowe mocarstwo“, całe międzynarodowe żydostwo, dyszące pragnieniem jeśli nie zniszczenia Polski, to przynajmniej jej osłabienia i podporządkowania ku sobie.

Niemcy, zamieszkujący państwo nasze, cieszą się niewątpliwie poparciem swych współbraci z Rzeszy niemieckiej.

Żądza odwetu za stratę Poznańskiego, części Śląska i Pomorza posiłkować się zechce klubem posłów niemieckich w celu podcięcia siły naszego państwa.

Do przyszłego Sejmu wejdzie niewątpliwie pewna ilość komunistów. Będą oni zwyczajnom narzędziem w zbrodniczem ręku Lenina i Trockiego.

Żydzi, Niemcy i bolszewicy w Sejmie, a znimi porozumienie Rosji sowieckiej z państwem niemie-

ckiem, zwrócono przeciwko Polsce — niebezpieczeństwo to, groźne dla samego bytu państwa naszego, rysuje się coraz wyraźniej.

Niestety — nasze partje lewicowe nietylko nie widzą tych chmur na polskiem niebie, ale gotowe są jak wykazuje doświadczenie, współdziałać z żydami i Niemcami, byle dorwać się do władzy. Jedno tylko może odwrócić zbliżające się niebezpieczeństwo: jeśli obóz narodowy uzyska większość mandatów, by mógł partje lewicowe, żydów, Niemców i bolszewików zepchnąć do roli opozycyjnej mniejszości. Wszyscy prawi Polacy, wszystkie warstwy narodu polskiego, zorganizować muszą swe siły i w zwartym bloku wyborczym stwierdzając swój szczery, polski patrjotyzm.

## Zjazd katolicki w Katowicach.

Od kilku tygodni przygotowywany Zjazd Katolicki Województwa Śląskiego wypadł wspaniale i imponująco. Zjazd miał charakter potężnej manifestacji polsko-katolickiej i choć zdawało się, że po przykrych wypadkach sobotnich zjazd może się nie udać, to jednak powodzenie Zjazdu przeszło wszelkie oczekiwania. Można też rzec, że manifestacja ta podziałała uspokojająco i pokrzepiająco. W Zjeździe wzięło udział z górą 50 tysięcy ludności z całego Województwa, to jest również ze Śląska Cieszyńskiego.

Już od wczesnego ranka przyjeżdżały do Katowic nadzwyczajnemi pociągami, dostarczonemi dzięki życzliwości tutejszej Dyrekcji Kolejowej, procesje i delegacje parafjalne całego Województwa. O godz. 10 odbyła się na boisku przy parku Kościuszkowskim msza św., odprawiona przez ks. Kapicę.

Po nabożeństwie poszedł pochód ulicami miasta w kierunku rynku, gdzie z 3 mównic wygłoszono przemówienie do tłumu.

O g. 4 odbyło się zebranie, na którem przemawiał ks. dr. Kubina, dyrektor Schnapka i p. poseł Dąbek na temat „Kościół a Państwo", „Kościół i szkoła" i „Akcja katolicka", jednocześnie w 2 innych salach wygłoszono przemówienia na ten sam temat. W ciągu obrad odczytano telegram od Ojca św. Piusa XI z błogosławieństwem dla zjazdu. Zjazd zamknięto o g. 7 wieczorem. Przyjęto szereg rezolucji, wśród których jedna wyraża współczucia dla ludu śląskiego, prześladowanego na Śląsku Opolskim.

Rezolucja ta brzmi:

Pierwszy zjazd katolicki nie może milcząco przejść do porządku dziennego nad ciężką dolą naszej przeszło 600.000-ej braci po niemieckiej stronie G. Śląska, który pozbawiony był gwałtem wszystkich kierowników zarówno duchownych jak i świeckich. Niesłychany terror wnosi się tam nawet do kościoła. Protestując głośno przeciw takiemu bezprawiu i gwałtom przed obliczem całego świata kulturalnego, zasyłamy tej biednej braci naszej najserdeczniejsze pozdrowienie, jakoteż wyrazy współczucia. Kochani bracia, w obronie wszystkich słusznych praw całkowicie chcemy wam całą siłą dopomagać. Mimo wszelkich trudności i krzywd nie upadajcie na duchu, dopóki nie nastaną i dla was lepsze czasy. Strzeżcie wiernie i mężnie wiary i języka ojców naszych, nie traćcie ducha.

Inna rezolucja zwraca się z gorącą prośbą do właściwych władz kościelnych i państwowych, aby jaknajprędzej porozumiały się w sprawie utworzenia samodzielnej djecezji dla województwa śląskiego.

Zjazd uchwalił wysłanie telegramów do Ojca Świętego, p. Naczelnika Państwa, Marszałka Sejmu p. Trąmpczyńskiego, ks. Prymasa Dalbora i kardynała Bertrama.

Pierwszy ten zjazd katolicko-polski na Śląsku był imponujący i przyczyni się niewątpliwie do umocnienia zasad chrześcijańskich nietylko w życiu prywatnem lecz i publicznem. Na Śląsku zaś bywałc dotychczas tak, że im silniejsza była wiara, tem mocniejsza była polskość.

## Głos angielski za Traktatem Wersalskim.

„National Review" w artykule o gospodarczem położeniu Europy, wyraża pewność, że Niemcy same pragnęły spadku marki, aby się wywinąć od swoich zobowiązań. Jedynem Państwem, które w 1914 r. pragnęło wojny, były Niemcy i one jedne ponoszą za nią odpowiedzialność. Jedynym sposobem uleczenia ich z manji wojennej jest przepisanie im poważnej dozy własnego ich lekarstwa i zmuszenie ich do pokrycia strat poniesionych przez narody, które były zmuszone do obrony:

„Nie u ministrów angielskich trzeba jednak szukać obrony interesów Wielkiej Brytanji, Clemenceau podczas konferencji stale musiał walczyć przeciw ministrom, zahypnotyzowanym idealizmem Wilsona i przeciw kapryśnym pomysłom Lloyd George'a. Dziś poczytuje się premjerowi francuskiemu za zbrodnię, że nie chce tańczyć w kółku pod dźwięki piszczałki wallijskiej.

P. Lloyd George, któremu dotąd udawało się hypnotyzować mężów stanu angielskich i obcych, mocno się obawia chłodu, jasności umysłu i kompetencji Poincarégo, który wzbrania się poświęcić żywotne interesa Francji i prosi, aby premjer angielski bardziej przekonywającemi argumentami swój punkt widzenia wyjaśnił".

„National Review" przewiduje możliwość wybuchu za lat dziesięć wojny jeszcze straszniejszej, wrazie gdyby pewnym wpływom angielskim udało się „zgermanizować politykę brytyjską i zerwać Traktat Wersalski", jak dosłownie określa te dążenia.

## KRONIKA.

**KALENDARZYK**

Dziś: Podn. św. Krzyża
Jutro: Ludmiły
Wschód słońca 5,39, zachód 18,12.
Długość dnia 13,31. Ubyło 4,21.

**Odezwa do mieszkańców m. Śmigla.** W poniedziałek, dnia 18. bm. przybędzie do miasta naszego J. E. ksiądz biskup Łukomski. Gościa tak dostojnego winniśmy należycie uczcić.

Szanowne Obywatelstwo upraszam przeto, ażeby w przyszły poniedziałek przyozdobiono domy i wywieszono chorągwie, mianowicie w Rynku i ulicach Św. Wita, Lipowej, Farnej, Jana Sobieskiego i Sienkiewicza. Maron, burmistrz.

**Zebranie Sokoła** odbędzie się w czwartek 14. b. m. o godz. 8-mej w Strzelnicy. Zarząd uprasza się o przybycie na godz. 7-mą.

**Nagły zgon podczas przemówienia.** W Gnieźnie na wiecu pracowników kolejowych, zmarł nagle podczas przemówienia działacz P. P. S., Stanisław Wierzbiński.

**Ważne dla właścicieli maszyn do pisania.** Na krótki czas przybył do Smigla dyplomowany instruktor i mechanik-specjalista maszyn do pisania o ukończonych studjach zawodowych amerykańskich p. Wład. Gątkowski, właściciel Zawodowej Pracowni Mechan. „Rekord" w Piotrkowie. Zaleca się, aby z tej rzadkiej sposobności skorzystali właściciele maszyn do pisania i kazali je zbadać przez p. Gątkowskiego, który jest zdemobilizowanym żołnierzem-ochotnikiem armji polskiej. – Bliższe szczegóły w ogłoszeniu na innem miejscu.

**Pos. Witos na wiecu.** W ubiegłą niedzielę odbył się wielki wiec w Kocmyrzowie, Małopolska, zwołany przez Wyzwolenie oraz przez secesję stapińczyków. Równocześnie został zapowiedziany wiec piastowców, na który miał przybyć p. Witos po odbyciu wiecu w Liszkach. Napływ włościan zwłaszcza z b. Kongresówki był ogromny. Ze strony Wyzwolenia przybył poseł Tabor oraz nowy kandydat Czerwiński zwany popularnie „Oddaj-Powóz". Temperatura wiecu była bardzo gorąca, a przyjazd Witosa samochodem dolał oliwy do ognia. Chłopi nie dali p. Witosowi urządzić drugiego wiecu i zaproponowali, by obydwa wiece odbyły się razem, „niech że wszyscy powiedzą do oczu, co mają na wątrobie". Z Wyzwolenia przemawiał p. Tabor niesłychanie demagogicznie. Następnie p. Sanojca, świeży rozłamowiec z grupy p. Stapińskiego, w dwugodzinnej mowie przypominał różne grzechy Piastowców. Pos. Witos trzykrotnie usiłował przemawiać, jednak wskutek protestu zgromadzonych musiał zaprzestać. Doszło do tego, że Sanojca ściągnął go z trybuny za surdut. Zebranie skończyło się bez rezultatu.

**Mordercze Rządy.** Według oficjalnych danych rządu moskiewskiego ilość egzekuji, wykonanych w Rosji sowieckiej od grudnia 1917 roku wynosi 1.766.118.

## Telegramy.

### Konwent Senjorów.

Warszawa, 12. 9. (Pat.) Według pogłosek, wobec nadchodzącej plenarnej sesji Sejmu p. marszałek Trąmpczyński zwoła Konwent Senjorów, celem naradzenia się, w jaki sposób podzielić obrady i wiele urządzić posiedzeń plenarnych, aby sesja nie trwała dłużej jak 10 dni.

### Zwycięstwo marki polskiej na G. Śląsku.

Katowice, 12. 9. (Pat.) Wojedwoda śląski Rymer ogłosił odezwę, w której zawiadamia ludność o puszczeniu w obieg na G. Śląsku marki polskiej, celem zaradzenia obecnemu brakowi marki niemieckiej. Urzędowy kurs marki polski będzie ogłaszany codziennie przez P. K. K. P. Organizacje zawodowe zgodziły się na wypłacanie robotnikom zarobków w markach polskich, a związek kupców, że będzie przyjmował od publiczności marki polski za towary po każdorazowym kusie urzędowym. Również artykuły żywnościowe, dostarczane przez województwo będą sprzedawane tylko za marki polskie.

### Zbrodnie niemieckie na G. Śląsku.

Katowice, 12. 9. (A. W.) Wśród ludności polskiej po obu stronach granicy panuje silne wzburzenie, wywołane następującym faktem: Polak Józef Nocoń z Kielcza powiatu wielkostrzeleckiego, tuż nad pograniczem polskiem musiał wskutek terroru orgeszu schronić się na stronę polską. Po pewnym czasie Nocoń w przekonaniu, że po tamtej stronie granicy nastąpiło pewne uspokojenie, powrócił do Kielcza. Tam został aresztowany przez Schutzpolizei i był prowadzony z jednego więzienia do drugiego, w końcu zaś zaginął bez śladu. Gdy jego krewni rozpoczęli za nim poszukiwania, władze niemieckie oświadczyły, że Nocoń powiesił się w lesie w drodze do więzienia. Tłomaczenie to wywołuje podejrzenie, że Nocoń został zamordowany przez Schutzpolizei.

### Kłamstwo i wykręty usprawiedliwieniem Berlina.

Genewa, 11. 9. (Pat. Wolff.) Kierownik niemieckiego konsulatu w Genewie radca legacyjny Nasse wręczył dzisiaj w generalnym sekretarjacie Ligi Narodów z polecenia swego rządu notę następującą:

Rząd niemiecki dowiedział się z prasy polskiej o treści noty rządu polskiego do Ligi Narodów, w której to nocie rząd polski podnosi szereg gwałtownych oskarżeń przeciwko niemieckim organom rządowym z powodu rzekomego ucisku polskiej mniejszości narodowej w niemieckiej części G. Śląska, w Prusach i w pozostałej części Niemiec. Odnośnie do G. Śląska, gdzie w obronie mniejszości narodowej zainteresowaną jest w myśl układu genewskiego z dnia 15 maja br. także Liga Narodów, rząd niemiecki ma zaszczyt wskazać na to, że zarzuty uważać należy za bezpodstawne i nieuzasadnione. Rząd niemiecki zastrzega sobie, przedłożenie Lidze Narodów szczegółowych materjałów, wykazujących bezpodstawność polskich twierdzeń, co zresztą wykazują świadectwa prezydenta Calondera i prezydenta Keckenbecka. Zresztą rząd niemiecki musi obstawać przytem, aby zażalenia mniejszości niemieckiej załatwiane były na drodze przepisanej układem genewskim 15 maja br.

### Czerwona armja opuściła Odesę.

Eilwese, 11. 9. (Pat. Rad.) Z Odesy donoszą, że z powodu powstania na południu Rosji, czerwona armja ewakuowała Odesę.

### Głód w bolszewji.

Moskwa, 11. 9. (A. W.) Skutkiem nieurodzaju w wielu miejscowościach Rosji głód powtórzył się. Ogółem rząd sowjetów będzie miał z końcem bieżącego roku około 10 miljonów głodujących. Na Krymie skazanych jest na głód w najbliższym czasie 350 tysięcy ludności.

Redaktor: Julian Tyczka, Śmigiel.
Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 3.
Czcionkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.